

GÖRÜNTÜ GÖSTERGE RENKLERİNİN UZAM VE ZAMAN İÇİNDE OKUNMASI ÇÖZÜMLEMEDE BİR DİZİ ÖRNEĞİ “SILA”

Safiye Kırlar BAROKAS¹

Özet

Her ressamın kendine özgü kullandığı renkler vardır. Kullandıkları renklerle duygularını yansıtmaya çalışırlar ve duygularını renklerle ortaya koyma biçimleri ise ışığın yardımıyla ortaya çıkar. Renk skalasında, güneşin prizmadan geçmesiyle oluşan yedi rengin her biri tek başına ya da öbür renklerle birleşerek ayrı anlamlar oluşturur. Dinler de renkleri, simge olarak kullanır ve simge olarak kullandıkları bu renklerin seçimlerinde de birbirlerinden ayrılırlar. Eski Türkler de renkleri, yönler için kullanmış ve her yönü tanımlarken ayrı bir renkle adlandırmışlardır. Bu çalışmada, renkler aracılığıyla bir televizyon dizisinin (Sıla) batı kentiyle doğu kenti arasında; giysi, uzam ve bezemde ne tür ayrılıklar ya da benzerlikler olduğu Göstergibilimsel Çözümleme yoluyla irdelenecektir.

Abstract.

Painters usually use their favourite colors in their works of art, which is a means of expressing their feelings through the colors they choose. Light and sunlight which pass through a prism are separated into seven colors. Each color in itself or in combination with others convey different meanings and impressions. Colors have always been used as means of identity and ideology in different religions, nations and tribes. For example, even denoting direction in maps, different colors were used among Turkic tribes. This article is dealing with the semiotic analysis of a Turkish TV series, *Sıla*, focusing on the use of colors as well location and space.

Anahtar Kelimeler: Renk, Biçim, simge, kent, töre, Göstergibilimsel Çözümleme

Giriş

*"Kaç kez mavi kullanmak istemişimdir de bulamadığım için yerine kırmızı kullanmışım-
dır"*[1]

Yazarın maviyi bulamadığı için kırmızıyı kullanmak istemesi birbirinden çok ayrı anlamı içeren ancak benzerlikleri renk skalasında üç ana renk içinde yer almakla sınırlanan kırmızı ve mavinin anlamlarının hem resimde hem de psikolojide birbirinden çok ayrı olduğudur. Anlam bakımından birbirinden ayrılan iki renk Zervos'un da dediği gibi "birbirleriyle uyum sağlasınlar diye, ayrı renk lekelerini yanyana getirerek resimler yapabilirsiniz şüphesiz; ama bir çeşit dramdan yoksun kalacaklardır." [1] Renkleri yanyana koyup da resim yapmak kolay da ona duyguyu vermek olası gözükmez. İşte burada renklerin anlamı ortaya çıkar. "hangi rengi kullanacağını bilmiyorsan siyah dene" der Popiles de Son Armandan [1]. Renklerin önemi ışığın varlığıyla ortaya çıkar. Işık yoksa renk de yoktur. "Bir tür elektromanyetik dalga olan ışık, bütün renkleri bünyesinde toplayan bir yapıyla donanmıştır. Gün ışığı prizmadan geçirilerek ayrıldığında sırasıyla kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, mavi, lacivert ve mor renklerde elde edilir.[2] Bu renkler renk skalasında yedi tanedir, üçü ana renk, dördü ara renktir. Geleneksel renklerle, sayısal ortamdaki ana renkler arasındaki renklerde ayrılık görülür. Bu nedenle, renk konusunda bilgi düzeyi az olanlar arasında tartışma yaşanabilir. Geleneksel renk skalasında üç ana renk kırmızı, mavi ve sarıyı içerirken sayısal ortamda yani televizyon ve bilgisayar ortamında ana renkler ayrıdır. Bu sistem televizyon ekranlarının ve bilgisayar monitörlerinin çalışma teknolojisiyle aynı doğrultudadır. Sanat kitaplarındaki renkli çizimler yalnız üç temel rengi içerirken, bir televizyon ekranındaki pigmentler, bütün renkleri yalnız üç nesne içinden oluşturur. Bunlar, temel renklerden kırmızı, yeşil ve mavidir[3]. Başka bir deyişle, televizyon ekranlarında milyonlarca renk, ışık tüpünün içindeki

¹İstanbul Kültür Üniversitesi, İletişim Tasarımı Bölümü, 34156, Ataköy/İstanbul.

